

Nelegální migrace občanů UKR a tranzitní nelegální migrace

1. Řešení nelegální migrace u občanů UKR

Od 28.02.2022 do 09.03.2022 se s občanem UKR zahájilo správní řízení o správním vyhoštění. Následně bylo toto řízení buď z důvodu přiměřenosti zastaveno anebo bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění o nemožnosti vycestování.

Od 10.03.2022 byl nelegální pobyt občanů UKR na území ČR v období od 24.02.2021 do 23.02.2022 řešen z důvodu přiměřenosti ne zahájením správního řízení o správním vyhoštění, ale pouze udělením výjezdního příkazu. V případě nelegálního pobytu od 25.01.2022 do 23.02.2022 byl přestupek vyřešen domluvou a od 24.02.2021 do 24.01.2022 byl přestupek vyřešen udělením blokové pokuty.

Od 16.05.2022 bylo s občany UKR, kteří na území pobývali déle než 90 dní ve 180 dnech anebo neprokázali datum příjezdu a tím legálnost pobytu, zahájeno správní řízení o správním vyhoštění anebo jim byl udělen výjezdní příkaz (individuální přístup = přiměřenost). Dále s nimi bylo vyřešeno přestupkové jednání. Tito občani UKR nesplňovali podmínky pro udělení dočasné ochrany.

Od září 2022, pokud se občani UKR dostaví na KACPU a jsou v nelegálním postavení, již se jim výjezdní příkaz neuděluje, ale pouze se vyřeší přestupkové jednání a cizinec odejde na Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR (dále jen „OAMP“).

2. Řešení tranzitní nelegální migrace

Od června 2022 se výrazně zvýšil počet cizinců, kteří neoprávněně překročili hranice a vstoupili na naše území. Jedná se především o cizince státní příslušnosti Sýrie, Afganistánu a Turecka, v minimálních případech pak o cizince státní příslušnosti Jemenu nebo Palestinského autonomního území.

Nejdříve byl stanovený postup, kdy se s cizincem zahájilo správní řízení o správním vyhoštění a cizinec byl zajištěn buď dle § 129 zák. č. 326/1999 Sb. za účelem jeho předání nebo průvozu (readmise) nebo dle § 124 zák. č. 326/1999 Sb. za účelem správního vyhoštění. Byly i případy, kdy se cizinci pouze vydalo rozhodnutí o správním vhoštění, kdy u státních občanů Sýrie bylo vydáno rozhodnutí s nemožností vycestování. Způsob řešení nelegální migrace závisel na věku cizince, st. příslušnosti a prokázání vstupu na území

Na základě pokynu Ředitele Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 17.08.2022 byl v souvislosti s vysokým nárůstem počtu cizinců, kteří jsou v rámci kontrolní činnosti zajištěni na území ČR v rámci nelegální tranzitní migrace, stanoven jiný postup:

1) U státních příslušníků Sýrie, kteří na území ČR vstoupili neoprávněně a:

a) je u nich prokazatelně doložen vstup na území ČR ze SR, Odbor cizinecké policie ve smyslu čl. 2 odst. 5 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích požádá Slovenskou stranu o převzetí uvedeného cizince bez zvláštních formalit (dále jen „zkrácené readmisní řízení“).

Pokud SR uvedeného cizince odmítne převzít v rámci zkráceného readmisního řízení, postupuje Odbor cizinecké policie dle odstavce b)

b) není u nich prokazatelně doložen vstup na území ČR ze SR, Odbor cizinecké policie cizince dle § 27 odst. 1 písm. d) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zák. č. 273/2008 Sb.“) zajistí a provede prvotní úkony (zjištění totožnosti,

daktyloskopické otisky, foto) a cizinci se vydá výjezdni příkaz s dobou platnosti 30 dnů. Zároveň se cizinec poučí, aby se neprodleně dostavil na OAMP pro vízum za účelem strpení pobytu na území ČR a tím si legalizoval pobyt.

Vzhledem k dlouhodobé nestabilní situaci v Sýrii, kde neustále dochází k porušování lidských práv, jsou v rámci správních řízení o správním vyhoštění vydávána cca od roku 2010 závazná stanoviska, že vycestování občanů Sýrie do domovského státu není možné. Z důvodu existence překážek podle § 179 zák. č. 326/1999 Sb. je tedy realizace správního vyhoštění do Sýrie nemožná a podle ust. § 179 odst. 5 v návaznosti na § 33 odst. 3 zák. č. 326/1999 Sb. OAMP udělí cizinci vízum za účelem strpení pobytu.

Podle ust. § 120a odst. 9 zák. č. 326/1999 Sb. platnost rozhodnutí o správním vyhoštění zaniká, není-li vycestování cizince možné a ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění uplynula doba rovnající se pětinasobku doby pro omezení vstupu na území stanovené v tomto rozhodnutí.

Jelikož se do budoucna zatím nedá očekávat změna situace, je předpoklad, že v případě vydání rozhodnutí o správním vyhoštění by platnost rozhodnutí o správním vyhoštění zanikla ve smyslu § 120a odst. 9 zák. č. 326/1999 Sb. dříve, než by se stalo vykonatelným a byla by možná jeho realizace.

Vydání rozhodnutí o správním vyhoštění občanu Sýrie je tudíž z hlediska výše uvedeného neúčelné, neboť není reálný předpoklad možnosti vykonat uvedené rozhodnutí, a to vzhledem k ust. § 6 odst. 2 zák. 500/2004 Sb., správní řád, kdy vedení řízení o správním vyhoštění a vydání rozhodnutí by bylo nevhodné, neboť doba zákazu vstupu na základě rozhodnutí o správním vyhoštění by vůbec nezačala běžet a platnost rozhodnutí o správním vyhoštění by zanikla dříve než by se stalo vykonatelným.

2) U státních příslušníků třetích zemí, u nichž není aktuálně překážka vycestování a u kterých není předpoklad realizace návratu (aktuálně Afghánistán, Palestina), kteří na území ČR vstoupili neoprávněně a:

- a) je u nich prokazatelně doložen vstup na území ČR ze SR, Odbor cizinecké policie postupuje v mezích zkráceného readmisního řízení.
- b) není u nich prokazatelně doložen vstup na území ČR ze SR, v rámci zajištění dle § 27 zák. č. 273/2008 Sb. Odbor cizinecké policie cizinci vydá rozhodnutí o správním vyhoštění a cizinci bude ukončeno zajištění dle § 27 zák. č. 273/2008 Sb.

3) Zajištění cizinců třetích zemí, u kterých je předpoklad realizace návratu – cizinci Odbor cizinecké policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění a rozhodnutí o zajištění podle ust. § 124 zák. č. 326/1999 Sb., a cizinec bude umístěn do zařízení pro zajištění cizinců a bude realizováno jeho vyhoštění.

4) Cizinci, kteří jsou v rámci readmisního řízení předáni ze SRN do ČR (zejména cizinci, u kterých nebylo rozhodnuto o zajištění podle § 124 zák. č. 326/1999 Sb.):

- a) pokud měl cizinec vydán ze strany ČR výjezdni příkaz a výjezdni příkaz je v době převzetí na území ČR platný – cizinec je od německých orgánů převzat a nejsou činěny žádné další formální úkony (není vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění).
- b) pokud cizinec nelegálně tranzitoval přes území ČR a v rámci tranzitu nebyl zajištěn – nemá výjezdni příkaz nebo v době vstupu na území SRN uplynula platnost výjezdního příkazu – Odbor cizinecké policie vydá cizinci rozhodnutí o správním vyhoštění a nebude přistoupeno k zajištění podle § 124 zák. č. 326/1999 Sb.

V souvislosti s tranzitní nelegální migrací bylo v rámci readmise předáno ze SRN celkem 70 cizinců z toho 53 osob státní příslušnosti Sýrie, 13 Turecka, 2 osoby státní

příslušnosti Irák, 1 osoba Súdán a 1 osoba Uzbekistán. Z celkového počtu bylo 66 mužů, 4 ženy a 13 nezletilých.

Dále v souvislosti s tímto druhem migrace Odbor cizinecké policie Krajského ředitelství Karlovarského kraje vedl řízení s cizinci převzatými z Jihomoravského a Zlínského kraje, přičemž se jednalo z celkového počtu 76 převzatých cizinců o 74 osob státní příslušnosti Sýrie, 3 Turecka, 1 Palestiny a 1 Jemenu. Co se týče pohlaví, největší zastoupení měli muži celkem 71 osob, nezletilí byli v počtu 14 osob.